KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2017/1358,

annettu 20 päivänä heinäkuuta 2017,

sellaisten tieto- ja viestintätekniikan teknisten eritelmien yksilöimisestä, joihin voidaan viitata julkisissa hankinnoissa

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaisesta standardoinnista, neuvoston direktiivien 89/686/ETY ja 93/15/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/9/EY, 94/25/EY, 95/16/EY, 97/23/EY, 98/34/EY, 2004/22/EY, 2007/23/EY, 2009/23/EY ja 2009/105/EY muuttamisesta ja neuvoston päätöksen 87/95/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1673/2006/EY kumoamisesta 25 päivänä lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1025/2012 ([1]) ja erityisesti sen 13 artiklan 1 kohdan,

on kuullut tieto- ja viestintätekniikan standardointia käsittelevää eurooppalaista sidosryhmäfoorumia ja alakohtaisia asiantuntijoita,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Standardoinnilla on tärkeä merkitys tuettaessa Eurooppa 2020 -strategiaa, joka esitetään komission tiedonannossa ”Eurooppa 2020: Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia”. Useassa Eurooppa 2020 -strategiaan sisältyvässä lippulaivahankkeessa korostetaan tuote- tai palvelumarkkinoilla tehtävän vapaaehtoisen standardoinnin merkitystä tuotteiden ja palvelujen yhteensopivuuden ja yhteentoimivuuden varmistamisessa, teknologian kehityksen edistämisessä ja innovoinnin tukemisessa.

(2) Standardit vaikuttavat olennaisesti Euroopan kilpailukykyyn, ja ne ovat elintärkeitä innovoinnin ja edistyksen kannalta. Komissio on painottanut standardoinnin ja yhteentoimivuuden merkitystä eurooppalaisen digitaalisen talouden luomiseksi viimeaikaisissa sisämarkkinoiden ([2]) ja digitaalisten sisämarkkinoiden ([3]) toteuttamista koskevissa aloitteissa ja hyväksynyt tieto- ja viestintätekniikan standardointiprioriteetteja digitaalisilla sisämarkkinoilla koskevan tiedonannon ([4]), jossa esitetään kattava strateginen ja poliittinen lähestymistapa sellaisten ensisijaisten tieto- ja viestintätekniikoiden standardointiin, joilla on ratkaiseva merkitys digitaalisten sisämarkkinoiden toteutumiselle.

(3) Digitaalisessa yhteiskunnassa standardointituotteet ovat välttämättömiä verkkojen ja järjestelmien yhteentoimivuuden varmistamisessa. Komission tiedonannossa ”Strateginen visio eurooppalaisille standardeille: lisätään ja nopeutetaan Euroopan talouden kestävää kasvua vuoteen 2020 mennessä” ([5]) tunnustetaan standardoinnin erityisluonne tieto- ja viestintätekniikan alalla, sillä tämän alan ratkaisujen, sovellusten ja palvelujen kehittäjinä ovat usein tieto- ja viestintätekniikan globaalit foorumit ja konsortiot, joista on tullut johtavia tieto- ja viestintätekniikan standardien kehittämisorganisaatioita.

(4) Asetuksella (EU) N:o 1025/2012 pyritään nykyaikaistamaan ja parantamaan eurooppalaista standardointikehystä. Siinä perustetaan järjestelmä, jonka mukaisesti komissio voi päättää yksilöidä sellaiset merkityksellisimmät ja laajimmin hyväksytyt tieto- ja viestintätekniikan tekniset eritelmät, jotka eivät ole eurooppalaisten, kansainvälisten tai kansallisten standardointiorganisaatioiden julkaisemia. Kun laitteita, ohjelmistoja ja tietotekniikkapalveluja hankittaessa käytettävissä on mahdollisimman laaja tieto- ja viestintätekniikan teknisten eritelmien valikoima, voidaan varmistaa laitteiden, palvelujen ja sovellusten yhteentoimivuus, auttaa välttämään julkisen hallinnon sitoutumista yhteen toimittajaan, mitä tapahtuu, jos julkinen hankintaviranomainen ei käytettyään tieto- ja viestintätekniikan alalla valmistajakohtaista ratkaisua voi vaihtaa tarjoajaa hankintasopimuksen päätyttyä, ja edistää kilpailua yhteentoimivien tieto- ja viestintätekniikkaratkaisujen tarjonnassa.

(5) Sellaisten tieto- ja viestintätekniikan teknisten eritelmien, joita voidaan käyttää viiteasiakirjoina julkisissa hankinnoissa, on täytettävä asetuksen (EU) N:o 1025/2012 liitteessä II vahvistetut vaatimukset. Näiden vaatimusten täyttyminen antaa viranomaisille varmuuden siitä, että kyseiset tieto- ja viestintätekniikan tekniset eritelmät on laadittu noudattaen läpinäkyvyyden, avoimuuden, tasapuolisuuden ja yksimielisyyden periaatteita, jotka Maailman kauppajärjestö tunnustaa standardoinnin alalla.

([1]) EUVL L 316, 14.11.2012, s. 12.
([2]) Komission tiedonanto ”Sisämarkkinoiden päivitys: lisää mahdollisuuksia ihmisille ja yrityksille”, COM(2015) 550 final, 28. lokakuuta 2015.
([3]) Tiedonanto ”Digitaalisten sisämarkkinoiden strategia Euroopalle”, COM(2015) 192 final, 6. toukokuuta 2015, ja tiedonanto ”Digitaalisten sisämarkkinoiden strategian täytäntöönpanon väliarviointi”, COM(2017) 228 final, 10. toukokuuta 2017.
([4]) COM(2016) 176 final, 19. huhtikuuta 2016.
([5]) KOM(2011) 311 lopullinen, 1. kesäkuuta 2011.

(6) Päätös tieto- ja viestintätekniikan eritelmän yksilöimisestä hyväksytään sen jälkeen, kun on kuultu komission päätöksellä 2011/C 349/04 ([1]) perustettua tieto- ja viestintätekniikan standardointia käsittelevää eurooppalaista sidosryhmäfoorumia ja kun alakohtaisia asiantuntijoita on tämän lisäksi kuultu muulla tavoin.

(7) Tieto- ja viestintätekniikan standardointia käsittelevä eurooppalainen sidosryhmäfoorumi arvioi seuraavat tekniset eritelmät: W3C:n (World Wide Web Consortium) kehittämät "Simple Knowledge Organisation System", jäljempänä 'SKOS', ja "Resource Description Framework" 1.0 ja 1.1, jäljempänä 'RDF 1.0' ja 'RDF 1.1'; OASISin (Organization for the Advancement of Structured Information Standards) kehittämä "Service Metadata Publisher 1.0", jäljempänä 'SMP 1.0'; IETF:n (Internet Engineering Task Force) kehittämät "MIME-Based Secure Peer-to-Peer Business Data Interchange Using HTTP, Applicability Statement 2", RFC 4130, jäljempänä 'AS2', ja "The Internationalized Resource Identifiers" RFC 3987, jäljempänä 'IRIs'; sekä RDA:n (Research Data Alliance) kehittämät tekniset eritelmät "Data Foundation & Terminology Model", "PID Information Types API", "Data Type Registries Model" ja "Practical Policies Recommendations". Foorumi antoi myönteisen lausunnon niiden yksilöimisestä teknisiksi eritelmiksi, joihin voidaan viitata julkisissa hankinnoissa. Foorumin arviointi ja lausunto toimitettiin sen jälkeen tarkasteltavaksi alakohtaisille asiantuntijoille, jotka vahvistivat yksilöimistä koskevan myönteisen lausunnon.

(8) W3C:n kehittämä tekninen eritelmä SKOS saattaa ei-formaalit tiedonorganisointijärjestelmät yleisön saataville verkossa jäsennellyssä muodossa. Tarkoituksena on organisoida ja asettaa saataville tietämystä perustana olevien termien merkityksestä ja koheesiosta. SKOS-datamalli tarjoaa standardoidun ja edullisen siirtymäreitin olemassa olevien tiedonorganisointijärjestelmien siirtämiseksi semanttiseen webiin. SKOS tarjoaa myös kevyen ja intuitiivisen kielen uusien tiedonorganisointijärjestelmien kehittämiseen ja jakamiseen. Sitä voidaan käyttää yksin tai yhdessä formaalisten tietämyksen esityskielten, kuten verkon ontologiakielen (OWL), kanssa.

(9) Samoin W3C:n kehittämä RDF 1.0 on verkossa tapahtuvan tiedonsiirron standardimalli. Siinä on ominaisuuksia, jotka helpottavat datan lomittamista, vaikka perustana olevat skeemat poikkeavat toisistaan, ja se tukee erityisesti skeemojen kehittämistä ajan mittaan siten, ettei kaikkien datan käyttäjien muuttaminen ole välttämätöntä. RDF 1.1 on RDF 1.0:n kehitysversio, joka on yhteentoimiva aiemman version kanssa. Siinä käytetään kansainvälisiä tunnistimia, hienosäädetään datatyyppien ja kielitunnisteiden käyttöä merkkivakioihin ja esitetään joukko uusia sarjoitusformaatteja.

(10) OASISin laatimassa teknisessä eritelmässä SMP 1.0 määritellään yhteyskäytäntö palvelun metadatan julkaisemiselle nelikulmaisessa verkossa, jossa toimijat vaihtavat liiketoimintaan liittyviä asiakirjoja yhdysväylä-palvelujen välityksellä (joista käytetään myös nimitystä yhteyspisteet). Jotta toimija voisi lähettää onnistuneesti liiketoimintaan liittyvän asiakirjan nelikulmaisessa verkossa, sen on voitava saada asiakirjan vastaanottajan (päätepisteen) kriittinen metadata, kuten asiakirjatyypit, joita päätepiste pystyy vastaanottamaan, sekä tuetut siirtomenetelmät. Vastaanottaja asettaa tämän metadatan verkon muiden toimijoiden saataville palvelun metadatan julkaisupalvelun (Service Metadata Publisher) kautta. Eritelmässä kuvataan palvelun metadatan julkaisijan ja päätepisteen tietoja hakevan asiakkaan väliset pyyntö-/vastaus-tiedonvaihdot.

(11) IETF:n kehittämä eritelmä AS2 on yksi suosituimmista menetelmistä jäsennetyn liiketoimintadatan siirtämiseksi turvallisesti ja luotettavasti internetin välityksellä. Siihen osallistuu kaksi tietokonetta – asiakas ja palvelin – jotka liittyvät toisiinsa pisteestä pisteeseen verkon kautta. AS2 luo jäsennellylle liiketoimintadatalle "kuoren", jonka avulla se voidaan lähettää turvallisesti internetin välityksellä digitaalisia varmenteita ja salausta käyttäen. Yksityisen ja julkisen sektorin organisaatiot ja viranomaiset käyttävät AS2:ta useissa jäsenvaltioissa sekä erityisissä käyttötilanteissa että yleisissä infrastruktuurin toteutuksissa, joilla tuetaan viestien ja liiketoimintaan liittyvien asiakirjojen turvallista lähettämistä.

(12) IETF:n kehittämä tekninen eritelmä IRIs on yhteyskäytäntöelementti, joka täydentää ASCII-merkistöön perustuvaa URI-skeemaa (Uniform Resource Identifier). Se tukee huomattavasti laajempaa merkkijoukkoa kuin mitä käytetään EU:n latinalaisissa aakkosissa ja sisältää kirjaimia, jotka eivät kuulu ASCII-merkistöön tai joita käytetään täysin erilaisessa kirjoitusjärjestelmässä (kreikka, bulgaria).

(13) Research Data Alliance (RDA) on kansainvälinen organisaatio, joka on keskittynyt infrastruktuuriin ja yhteisöihin liittyvien toimien kehittämiseen. Se antaa suosituksia, joilla pyritään vähentämään datan jakamisen ja vaihdon esteitä ja nopeuttamaan datavetoista innovointia kaikkialla maailmassa. RDA:lta on yksilöity neljä teknistä eritelmää. "RDA Data Foundation & Terminology Model" on perusterminologian ydinmalli, perussanasto ja hakutyökalu, joka varmistaa, että tutkijat käyttävät yhteistä terminologiaa viitatessaan dataan; "RDA PID

([1]) Komission päätös 2011/C 349/04, annettu 28 päivänä marraskuuta 2011, tieto- ja viestintätekniikan standardointia käsittelevän eurooppalaisen sidosryhmäfoorumin perustamisesta (EUVL C 349, 30.11.2011, s. 4).

Information Types API – Persistent Identifier Type Registry" on konseptuaalinen malli kirjoitetun tiedon jäsentelemiseksi siten, että PID-tunnisteet voidaan tunnistaa paremmin, ja siinä esitetään yhteinen rajapinta, jonka kautta tätä tietoa voidaan käyttää; "RDA Data Type Registries Model" on datatyyppimalli ja -rekisteri (datan "MIME-tyypit"), joka auttaa työkaluja tulkitsemaan, näyttämään ja käsittelemään dataa; ja "RDA Practical Policies Recommendations" on joukko koneellisesti toteutettavia toimintamalleja luottamuksen ja yhteentoimivuuden parantamiseksi,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Liitteessä lueteltuihin teknisiin eritelmiin voidaan viitata julkisissa hankinnoissa.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 20 päivänä heinäkuuta 2017.

Komission puolesta

Puheenjohtaja

Jean-Claude JUNCKER

LIITE

World Wide Web Consortium (W3C) [1]

Nro	Tieto- ja viestintätekniikan teknisen eritelmän nimi
1	Simple Knowledge Organisation System (SKOS)
2	Resource Description Framework 1.0 and 1.1 (RDF 1.0 & 1.1)

[1] http://www.w3.org/

OASIS (Advancing open standards for the information society) [1]

Nro	Tieto- ja viestintätekniikan teknisen eritelmän nimi
1	Service Metadata Publisher 1.0 (SMP 1.0)

[1] http://www.oasis-open.org/

Internet Engineering Task Force (IETF) [1]

Nro	Tieto- ja viestintätekniikan teknisen eritelmän nimi
1	MIME-Based Secure Peer-to-Peer Business Data Interchange Using HTTP, Applicability Statement 2, RFC 4130 (AS2)
2	Internationalized Resource Identifiers, RFC 3987 (IRIs)

[1] http://www.ietf.org/

Research Data Alliance (RDA) [1]

Nro	Tieto- ja viestintätekniikan teknisen eritelmän nimi
1	TS1 Data Foundation & Terminology Model
2	TS2 PID Information Types API- Persistent Identifier Type Registry
3	TS3 Data Type Registries Model
4	TS4 Practical Policies recommendations

[1] https://rd-alliance.org/